

МЕТОДОЛОГІЯ ФОРМУВАННЯ ТРАНСПОРТНО – ЛОГІСТИЧНИХ КЛАСТЕРІВ

Годя І. М., к.е.н., доцент

ДВНЗ «Ужгородський національний університет»

Розвиток сучасного транскордонного співробітництва регіонів України доцільно здійснювати через формування кластерів як ефективного засобу розвитку інноваційної підприємницької діяльності в умовах трансформації економіки України. Цим самим на основі формування та розвитку кластерів сформується модель економіки, яка буде більш конкурентоздатна та інвестиційно приваблива на міжнародному глобальному ринку.

По суті формування логістичного кластеру на західному прикордонні України є вирішенням декількох проблемних питань соціально-економічного, інституційного характеру як на державному, так і на міжнародному, міжрегіональному та регіональному рівнях. Адже створення комплексної логістичної системи на західному прикордонні із формуванням відповідних транспортно-логістичних центрів не тільки сприятиме активізації

входження України у європейську транспортну мережу, але і сформується потужний транспортно-логістичний комплекс, який виступатиме каталізатором залучення інвестиційних коштів міжнародних фінансових організацій; сприятиме розвитку міжрегіонального співробітництва і об'єднає європейські транспортні коридори. Саме в цьому сенсі можна говорити про використання Україною своїх конкурентних переваг і формування європейського рівня транскордонного вузла транспортних коридорів. Формуванням транспортно-логістичного комплексу також посилюється і регіональна складова усього народногосподарського комплексу.

Пріоритетними для транспортно-логістичного кластеру Закарпаття є наступні заходи:

- формування спільної інформаційної бази перевізників, вантажів, терміналів, складських приміщень тощо;
- узгодження тарифно-митної політики що перевезень всіма видами транспорту;
- розробка належних програм освіти та професійної підготовки, що відповідали б потребам кластера;
- планування кадрової політики; сприяння відкриттю факультетів та кафедр з підготовки логістів та інших фахівців за потребами;
- реалізація та розробка спільних маркетингових ініціатив;
- визначення проблем ринку логістичних послуг;
- надання стратегічної інформації фірмам;
- підтримка у належному стані базової інфраструктури;
- підвищення рівня обізнаності про переваги обміну знаннями та об'єднання у кластер;
- створення платформи для об'єднання у кластер (мережу) та обміну інформацією на регіональному, національному та транснаціональному рівнях.

На території транскордонного регіону можливим є формування транспортно-логістичного кластеру на основі урахування наступної сукупності факторів: показників перевезень, інноваційності рухомого складу, розвиненості транспортної інфраструктури і забезпеченості галузі трудовими ресурсами.

Механізм функціонування транспортних кластерів повинен включати в собі і підтримку місцевої влади. Розвиток транспортно-логістичних кластерів формується на принципах: постійного корегування перевізного процесу; пропорційного розвитку, гармонізації інтересів і стимулюванні учасників перевізного процесу; гнучкості; логічності; послідовності; узгодженості; надійності; адекватної якості; відкритості; прогресивності; відповідності державній транспортно-економічній політиці та ефективності.

Відповідно, формування логістичного кластеру у транскордонному регіоні, тобто у прикордонних територіях України та Угорщини сприятиме розвитку глобальної системи

міжнародних вантажоперевезень, включно і відродженню одного із найдавніших торгових маршрутів світу - Великого Шовкового шляху в контексті подальшого розвитку транспортного коридору Європа – Азія. Не останню роль в цьому контексті займає і реалізація євроатлантичної інтеграції України.

Особливо важливим вважаємо використання кластерного підходу у відношенні до прикордонних регіонів України, які безпосередньо межують з країнами Європейського Союзу. Це зумовлено наявністю відповідних факторів регіону – як сприятливе географічне положення, важливе геополітичне розташування, наявність традицій у розвитку транспортно-комунікаційних маршрутів, високий коефіцієнт транзитивності регіону як конкурентна перевага, яка в останній час за умов серйозної конкурентної боротьби з-поміж державами-транзитниками, все більше вимагає покращення транспортної привабливості, а отже і інвестицій.

Фактично, із створенням такої мережевої структури як логістичних кластерів, логістичних центрів, транспортно-логістичних комплексів, в регіонах України використовується, насамперед потенціал регіональних економік і вдосконалюється функціонування регіональної структури економічної системи держави. Застосування кластерного підходу і кластерних механізмів у формуванні транспортно-логістичних комплексів України слугуватиме економічному зростанню регіонів, а також і прикордонних територій включно. Перспективи подальших наукових розвідок вбачаємо у вивченні закордонного, європейського досвіду формування транспортно-логістичних кластерів.